

4. Boží přikázání: CTI SVÉHO OTCE A SVOU MATKU (POVINNOSTI K PŘEDSTAVENÝM)

Přikázání o rodičích přichází hned jako první po povinnostech k Bohu. Pán Bůh nám tak chtěl ukázat, že čtvrté přikázání je pro nás velmi důležité. Kdo nemá rodiče rád, vzdoruje a neposlouchá, ten v životě nebude mít nikdy štěstí. A kdyby je snad měl, přesto nebude spokojený. Docela na dně srdce cítí, že byl zlý ke svým rodičům, a to mu nedá pokoje. Milovat, poslouchat a ctít rodiče však také znamená mít rád kněze, učitele a ty, kteří jsou představenými v městě, v obci či v celé zemi. A také staré lidi nebo ty, kdo nám udělali něco dobrého. Chci milovat své rodiče a za ně se modlit, a také za všechny, kdo mě mají rádi a dělají mi něco dobrého.

Malý Ježíš vždy k večeru přicházel ke své matce Panně Marii a dával si od ní předčítat z Písma svatého modlitby a slavné dějiny svého národa. To byla odměna za to, že byl po celý den tak hodný a poslušný. Také byl vždycky uctivý a zdvořilý.

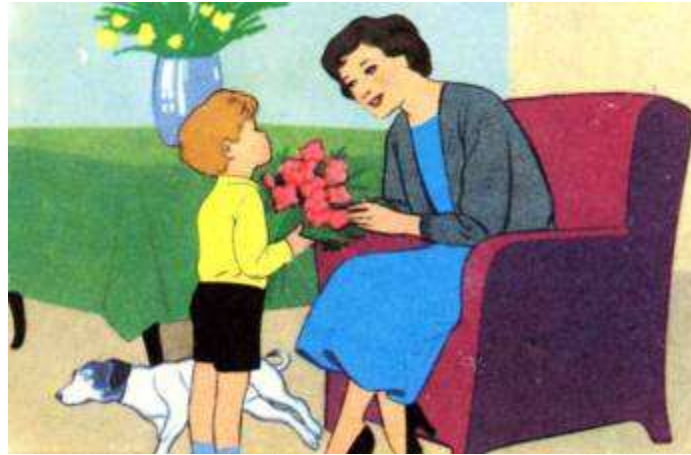
Když svatý Josef potřeboval pomocníka, hned už tu byl Ježíš a vůbec mu ani nemuseli říkat. Ježíš je náš nejlepší příklad pro lásku a poslušnost k rodičům. Na deskách Desatera, hned po přikázáních, která se týkají našich povinností k Bohu, je největší naše povinnost milovat své rodiče, pomáhat jim a být k nim uctivý a poslušný.

Když jsi byl ještě maličký, tatínek a maminka pro tebe museli přinášet mnoho obětí. Dali si záležet, aby ti nikdy nic nechybělo. To proto, že tě měli tolik rádi. Tatínek a maminka jsou největší poklad, jaký na zemi dal Pán Bůh dětem. Chci mít rád své rodiče a vždycky je poslouchat, aby byli se mnou spokojeni!

První tvoje povinnost k rodičům je, abys je miloval. Maminka se vrátila z práce domů unavená: Mírek a Eliška jí běží naproti. Říkají mamince, že ji mají tolik rádi. A maminka je spokojená a modlí se za ně: „Pane Ježíši, vždycky žehnej mým dobrým dětem!“

Dnes má maminka svátek. Jiřík koupil za své ušetřené peníze květiny a mamince blahopřeje. Slibuje: „Maminko, už budu hodnější a už nikdy nebudu vzdorovat.“ Maminka má z toho radost a dojatě mu děkuje. Také i Jiřík má radost.

Tohle je opravdu hodný chlapec. Jmenuje se Slávek. Když se maminka vrátí z nákupu, hned si ho zavolá: „Slávku, pojd' mi pomoci!“ A Slávek už běží. Umí oškrabat brambory zrovna tak dobře jako maminka. Zatím Mánička umývá nádobí a dává při tom pozor, aby nic nerozbila. Potom prostře na stůl tak hezky, že hned všem lépe chutná. Hodné děti jsou vždy pilné.

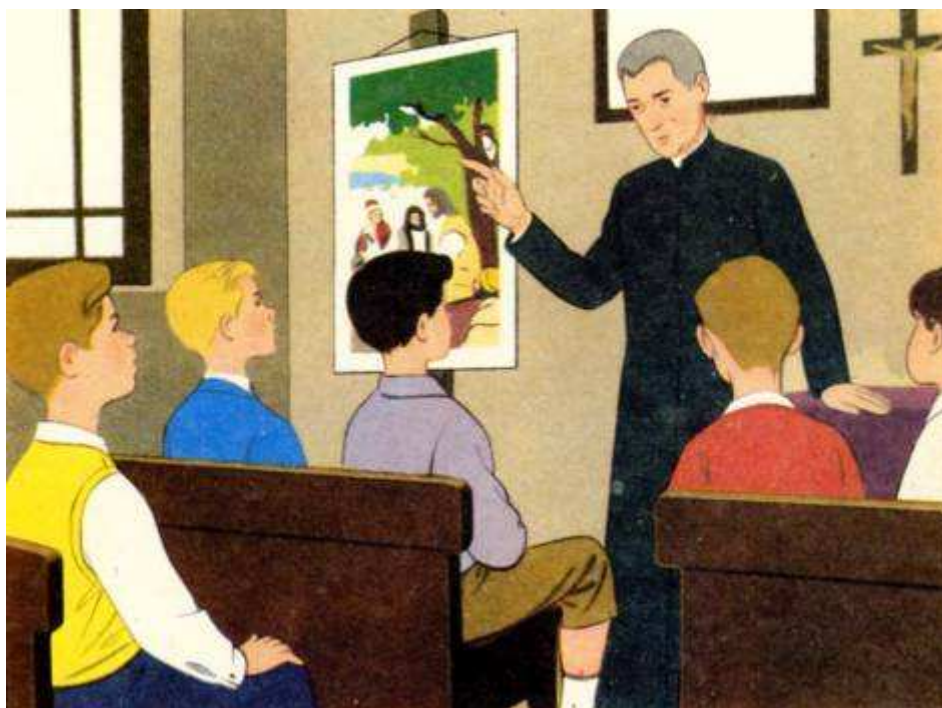

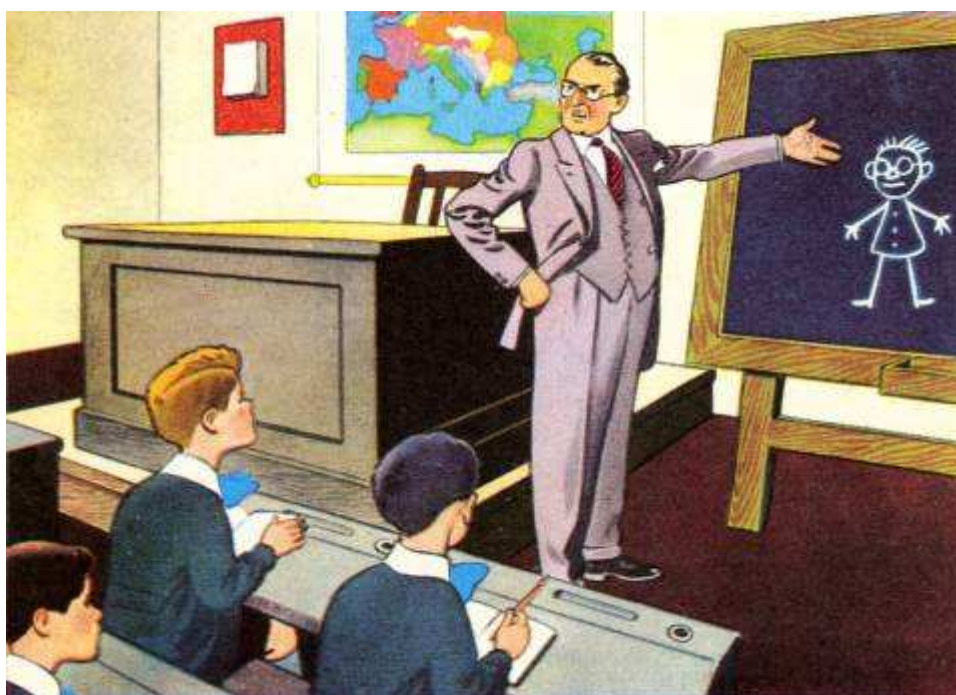
Také tyto děti jsou hodné. Když je maminka potřebuje, vždycky hned pomohou a nikdy se nenechají dlouho prosit. Pan Bůh žehná dětem, které jsou poslušné a pomáhají rodičům.

Když je práce hotová, maminka sama pošle děti ven, aby si šly hrát. Je s nimi velmi spokojena. Kdo je poslušný, toho všichni mají rádi. Je třeba učit se poslouchat už od mlada. V srdéčku poslušných dětí bydlí štěstí. Pán Ježíš byl poslušný až k smrti. Proto buď poslušný i ty!

Čtvrté Boží přikázání nás učí nejenom, že máme ctít otce a matku, ale také všechny ostatní lidi, kteří jsou našimi představenými. Především jsou to kněží, jáhni a katecheté. Kněz slouží Pánu Bohu a spolu s katechetou vyučuje děti svatému náboženství. Kněze a jeho pomocníky je třeba ctít jako dobrodince našich duší. Musíme je poslouchat, být k nim uctiví a mít je za to též opravdu rádi.

Čtvrté Boží přikázání nás učí také ctít, poslouchat a milovat i ostatní učitele, neboť jsou našimi velikými dobrodinci, když nás učí nejen mnohým vědomostem pro budoucí život na této zemi, ale také vychovávají k dobrému.

Čtvrté Boží přikázání nás také učí ctít staré lidi, hlavně jsou-li chudí a nikoho nemají. Když zazvoní u dveří stařeček nebo stařenka, kteří musí žít pouze z dobrodiní cizích lidí, Jeník a Hanka hned přiběhnou a říkají jim „dědoušku“ nebo „babičko“. Pak jim dají peníze, chleba či jiného jídla a oni odejdou spokojení. – U nás jsou tito lidé zabezpečeni od státu či charity, proto pozor na pobudy, kteří zneužívají lidské dobroty! Děti by neměly nikdy nikomu otevírat dveře domu či bytu, když jsou samy doma, a nevědí, kdo je za dveřmi!

Všichni dobří lidé mají úctu ke zmrzačeným, k invalidům a k zestárlým lidem vůbec. Potkáš-li je v tramvaji, autobuse či vlaku, musíš vstát a přenechat jim místo. Na ulici se k nim vždycky také chovej slušně a nikdy se nikomu neposmívej pro jeho vadu či ubohost. I to nám chtěl říci Pán Bůh, když řekl: „Cti svého otce a svou matku...“

Je dobře, když jsou chlapec či dívka ke svým rodičům poslušnými, uctivými a mají je rádi. To však ještě nestačí. Je také třeba se za ně modlit. Tyto děti se shromáždily kolem sochy Panny Marie. A jak se modlí? „Moje nebeská Matko, žehnej každý den našim rodičům a zachovej nám je ve zdraví a štěstí. A požehnej také všem lidem, kteří nám pomáhají, abychom byly zdravé a hodné.“

Štěpán kardinál Trochta, salesián

Narodil se 26. března 1905 ve Francově Lhotě na moravském Valašsku. Pocházel z chudé vesnické rodiny. Jeho otec byl pracovitý, podnikavý člověk, velký optimista a muzikant. Maminka byla zbožná žena svatého života. Štěpánův otec však zemřel již ve 32 letech na zápal plic a maminka zůstala s třemi malými dětmi sama. Již se nevdala a pracovala a trpěla pro své děti až do smrti. Štěpán byl bystrý a nadaný. V jedenácti letech začal studovat na biskupském gymnáziu v Kroměříži. Po pěti letech studia mu však maminka těžce onemocněla na tuberkulózu a Štěpán proto školu přerušil, aby maminku zastoupil v práci na hospodářství. Ve svém rodišti založil Sdružení katolické omladiny pro nábožensko-kulturní povznesení katolické vesnické mládeže.

V roce 1923 se dozvěděl o salesiánském díle, zaměřeném na pomoc hmotně i duchovně strádající mládeži. Rozhodl se odjet do Itálie, kde měli slovenští salesiáni ústav pro duchovní povolání. Osobnost Štěpána Trochty je nerozlučně spjata se založením českého salesiánského díla. 28. září 1927 se vrátil z Itálie a nastoupil jako učitel do chlapeckého ústavu ve Fryštáku, který byl jakousi odnoží arcibiskupského gymnázia v Kroměříži. Po roce se vrátil do Itálie, aby v Turíně studoval teologii a hlouběji se seznamoval s dílem svatého

Jana Boska. Ve svých sedmadvaceti letech 3. července 1932 se stává knězem a doktorem teologie, vrací se do vlasti, působí v Ostravě a později je pověřen založením salesiánského ústavu v Praze-Kobyliších. Byl velmi oblíbený u mladých chlapců, mládež byla jeho odpočinkem i duchovním povzbuzením. Vypracoval i ideový podklad sjednoceného sdružení Skauta - Junáka.

1. června 1942 po atentátu na Heydricha byl zatčen gestapem, vyslýchán a odveden na nucené práce do Terezína a odtud do ještě těžšího koncentračního tábora v Mauthausenu. K jeho jménu byl připsán dovětek: Návrat nežádoucí. V roce 1944 byl převeden do koncentračního tábora v Dachau. Utrpení, která musel během 2. světové války prožít, si lze jen těžko představit, ale Bůh s ním měl své plány. 23. května 1945 se sice živý, ale s podlomeným zdravím vrací z německého vězení do Prahy a již za dva roky 28. září 1947 je jmenován biskupem litoměřické diecéze, která se svým zoufalým nedostatkem kněží, spoustou neobsazených far a poškozených církevních objektů byla snad ze všech diecézí v Československu duchovně nejzanedbanější. Jeho biskupské heslo znělo: Práce, oběť, láska. V únoru 1948 došlo v naší zemi ke komunistickému převratu a biskup Trochta byl pověřen jednat jménem všech biskupů s komunistickou vládou. Byl však stále více a více omezován a hlídán v domácím vězení a 16. ledna 1953 zatčen Státní bezpečností a odsouzen pro velezradu a vyzvědačství na 25 let žaláře. Svůj trest odpykával až do roku 1960 v různých věznicích: Litoměřice, Leopoldov, Ruzyně, Pankrác, Valdice. Sám přiznává: „Ani v Mauthausenu to nebylo tak zlé. Ty německé koncentráky se nedají srovnat s tím, co jsem vytrpěl od komunistů. Ta doba patří k nejhorší době mého života.“

Po propuštění na amnestii pracoval jako pomocný stavební dělník, umývač podlah a natěrač stěn v nemocnici, zametač, údržbář a tovární dělník v holešovické Kovotechně. Na toto období vzpomíná s láskou a pohnutím: „Tam jsem mohl lépe poznat dělnické prostředí a jeho smýšlení a mohl jsem navázat tolik krásných přátelství.“ V roce 1962 byl stížen srdečním záchvatem a po dlouhém pobytu v nemocnici musel jít do důchodu. Dostával skrovnou penzi a byl internován v malé vesničce Radvanov v okrese Tábor, kde měl jen minimální styk s veřejností. V tomto ústraní se věnoval především modlitbě a rozjímání. V roce 1968 byl požádán, aby se opět ujal řízení litoměřické diecéze, ale již za dva roky se znovu stává terčem komunistických útoků, které jsou pro něho zdrojem nového utrpení. 12. dubna 1972 byl ve Vatikánu papežem Pavlem VI. jmenován kardinálem, ale to jeho osobní situaci ještě ztížilo. Umírá 6. dubna 1974. Jeho poslední sbohem milované diecézi i všem věřícím znělo: „Buďte vytrvalí v modlitbě!“